

N° 2004
II os

R. Granawka

Gyvenimas po klevu

Išrankos analizė

R. Granawka - XX a. antros pusės lietuvių novelistas, išskiriantis kaip žodžio estetė, kūriantis iinitialinę pasaulį, bet kartu iš pričiai jaučiantis bei suprantantis paprastą žmogaus gyvenimo, mokybos, halbejimo būdą. R. Granawko novelėse išsakomas išsimpiimes dvasinėmis vertybėmis, jų mykimių standinimine pasealyje.

Ahalizuo jamoji išranka yra iš apysakos „Gyvenimas po klevu“, pasirodžiusios 1988 metais.

Kūrinio puzymės laikas šiek tiek nulinė iš jo pabėdė (apysaka parašyta Algimino laikotarpiui, jau grūvant gigantistai, atrodžiusiems veikiamai sovietinių sistemai): gausu atviryų prisiukymų į paruoštymą, realybės dešalinę, kurie had tegoriskos memorių apie kolūkių kūrimą iš pers. Taigi kūrinys nebegaliuojant dvasinių vertybų kiltimą istorinių ižykinių tikimėje, prieina standinos iš praetis, paseilius, - visai tais, kuriuose išsijungs išrankoje. Ji prasideda

pasako tojo žodžiai „kai prieis tą vieną...“ Apskritai pasako tojį sioje išrankoje yra sunku: jis arba visčiausiai pasakoja, arba, galime teigti, suinteresingas su veikija, kadangi impasakoja tai, kai dar tik bus: „pasuktinė kėnų atsigavimų“, „klevo viršūnių dėl per spindulį bėgėjosi“ ir t. t. o išvardinti veiksmai yra svarbių, nuliniai apysakos veikėjai, kuri įtaką yra tille viena. Tai-senoji Kaičiūnė (išrankoje ji taip neraština, tačiau žmonės iš karto karto) Iš konteksto įsimone iš apie jos kelionę; miesteli, apie kurį ~~tačiau~~ iš kalbama: senutė išimtė; - kelloę, ji pėt^{ta} eis iki pat miestelio, o pakelini išvykti vaidai, jis sukelti prisiminimai yra visos išrankos fabulos pagrindas. Jau pats pirmas sapne užegali susitikti savo artinįjį. Išrankoje

Taigi senutė taip sakys yra žmonino apie dabarties vaidrojamas ištarbus senutės ilgo gyvenimo ir prakticos prietprekybė: anksčiau tuo klevo alkstyvas, momentas - pirmoji rythmėsi silphumos pozymiai (lovos o dabu - spūglinoje vėlė aptvertos ganyklės). Nemiši turbūt si stalo Kaičiūnė, todėl, prieigusi nėmatytą vieną, ji išstoja, nori pirmatgti kleve. Išrankoje kleve - didysis prisiminimų faktinis, tai, kaip sioje išrankoje iškiriunė („gyvenimas po klevi“), o senutė - iš jos prieši

abejings, ji pats prisiminė tai, kaip „turėjo prisiminoti“. Sugrįžtama į netolima praeitį, tuo vaidro jamasios dienos yra, sapnų Sapho motyvus dažnas literatūroje, papras tie jis išreikšia iš prisimenes, t.y. pats žmogaus galvij, hylendinys dalykas, leidžia ratytojui meistriškai atsleisti savo veikėjų būmes bei surojes, dažnai - mano jautis. Taciam ēlia Granatės vaidrojai seno žmogaus herdingi gyvenimo vaidrojai alkroviškai: senutė ~~ne~~ sapnovo, o tik galijo nežmigdamas. Tai tili dar labiau ~~pranašia~~ ^{pranašia} vienlaik, seno, miesties belankiančio žmogaus būties sunerimdis, jo skausmas. Senoji pavidina save „šiekste“, „šiekste“ kalade. Tai leidžia manu suprasti, kaip ji jaučiasi - lūdži del to, kad ~~ne~~ ne tili yra viena, bet netiki išsimbrūma, nemenigia, sruostuojamai pakelini, remimasis; medis). Atrodo, kad miestis tyko visai arti. Betyg sunerimdis apibūdinti senutės poziciją į miestą, laukia ji jos ar bijo, taciam išvardyti artimieji - vyras, vėlės, amžius, tėvai, motina, mergaitės draugai, mūžių kaimynai - ~~ir~~ tarisi manu rodo, kokia vienida senojo yra, kiek

žmonių jų jen pavyrecho...

Sunku kelteti į apie šios konkretios išrankos vertę. Tačiau iš kelio skurdžių žmonių galime bendryti interpretaciją kaičiui posūkį į gyvenimą, į pracių bei daburtį. Klevos alkūnyno prijeminimas, kurtojiems pasiekinti; klevos viršūnė simbolizuoja priestričių piliečio, karieje gyvenimą, gamtą; sentimentus, praeidžiai. Iš tačiau gryžti į realy, į veiksmą taip - sumti ēmą tollan miestelio link - iš civilizacijos žemėly (naujas) gyvenvietės keliai, matina) priešpilko bei sakinto:

„Algad nebeatsigręžti, nes žinojo, kad iš čia nei tavo klevos viršūnės, nei kapinaitių medžių jau nebeislogys“ galime suprasti, kokie suctinos, herapusta, kitokios, ne domėjimi jai jautisi tuometiniųje ~~realybėje~~ gyvenimistikoje.

Tad tokas fiksas gyvenimas po klevu... Žmogus dažniaus, pažiūrėjant, gyventantis praciųjo.

Vienišumo tematika - būdingo R. Gramanco karyboje. Vienišumo nevilti - savoje nesioja viji jo vaizdrojanti seni, ilgg amžių ugnigveng personai, nebegaliintys suprasti dabarties reikalavimus. Tel būkmedlio bei ~~taik~~ (turinti būti) kiekvieno atskiro asmenių problema.

Perspausdin!

gr. 10